

Jožef v Radoljici, Kadivec France v Loki in Trebec Gašpar v Senožečah.

Leta 1869. so dobili svetinje: Bergant Blaže od sv. Tomaža pri Loki, Mulej Jožef iz Studenšič, Povše Jožef iz Zaboršta na Dolenjskem, Tifolt Jožef v Golobinjeku; — častno diplomirani pa so bili: Schaffer Edvard, grajščak v Vinji Gorici, Hudovernik France v Radoljici, Karol grof Lanthieri, grajščak v Vipavi.

Leta 1870. so dobili svetinjo: Vode Jožef iz Dolskega, Dekleva Leopold iz Košane, Barle Jožef, učitelj v Vipavskem trgu, Sajè Janez, učitelj Predoseljski, Muhič France, učitelj iz Vinskega Vrba blizu Vinice; — častno diplomirani pa so bili: Treo Anton, Godec Matvez, pomorski zdravnik v Ljubljani in posestnik v Toplicah.

Leta 1871. so dobili svetinje: Stare Primož, Stare Matija in Smukavec Janez, vsi iz Podjele bohinjske, Bernard Albert, podobar pri Fužini, Markelj Janez, Mencinger France, učitelj, oba iz Bohinjske Bistrice, Jančar Alojzij iz Dovjega, Eisenzopf Matija iz Starega Loga, Strainar Janez, mlinar iz Gotne Vasi, Kastelic France iz Novomesta, Dermelj Dragotin, učitelj v Postojni in Zupančič Jožef, gospodar na Črnomaljskem dvoru.

Leta 1873. so dobili svetinje: Pucelj Ignacij iz Sodražice, Jerič Jožef, župnik v Dobu, Bervar Anton od sv. Križa in Ferjančič Jožef iz Slapa pri Vipavi.

Leta 1874. so dobili svetinje: Schönbrun France, učitelj v Metliki, Gospodarič France, borštinar na Vinici, Kenda France, učitelj v Semiču, Zarnik Anton iz Krtine, Vodnik Janez iz Zaboršta, Slovník Anton iz Zaboršta, Šuštar Tomaž iz Vinja, Anton Uršič mladi iz Dobrad, Jan Anton iz Višelnic, Kavčič Val. iz Pernik, Ozirek Anton, učitelj na Dobrovi.

Leta 1875. so dobili svetinje: Eisenzopf Janez, učitelj v Poljanah, Žust V. iz Klopče, Kerzan M. iz Žeje, Račič Helena od sv. Helene, Švanel J. iz Št. Vida, Pengal Anton iz Pšate, Som J. iz Pšate in Mehkovec France.

Leta 1876. je dobil svetinjo: Friderik Homan, trgovec v Radoljici.

Leta 1877. je dobil svetinjo: Adlešič Jurij, učitelj v Vipavi.

Leta 1879. sta dobila svetinji: Barle Janez, učitelj v Podzemlji in Deutschmann Matija iz Gorenje nemške Loke.

Ta imena so živa knjiga o naši sadjereji, katera se je tudi že skazala v očitnih razstavah ljubljanskih, v katerih smo videli lepo sadje, posebno v jabolčnih vrstah. Želeti je vendar, da bi se umna sadjereja po inteligentnih gospodarjih in ljudskih šolah še bolj razvijala in da bi naši sadjerejci vsi od prvega do zadnjega vedeli tudi imena sadnega drevja, ki ga v svojih vrtih gojijo.

Živinozdravniška skušnja.

Kaj storiti, ako kokoši dobijo trd golžun.

Golžun (krof) pri kokoših je namreč kožnata razteza v požiravniku, katera je zato vstvarjena, da se jed v golžunu namoči in mehka postane, predno doli v želodec pride. Če toraj kokoš trdo hrano, kakor koruzo, ječmen in take reči v preveliki meri povžije, nima golžun dosti soka v sebi, da bi nabrano jed v golžunu razmočil in omehčal. Tako ostane povžita hrana ko trda kepa v golžunu in živali zbolé, pobešajo glavo, greben zgubi rdečo barvo, žival postane klavrna, po kotih počepa in če se ji ne pomaga, pogine v kratkem času. Ena ali dve majhni žlici dobrega laškega olja, ka-

kor potreba kaže, se vlije v bolno kokoš in vtrjena jed se kmalu spravi v želodec in žival je oteta.

Šolske stvari.

Pisanke in risanke za ljudske šole,

izdal in založil Ivan Lapajne v Krškem, natisnene deloma pri Karolu Winikerju v Brnu, deloma pa pri Fr. Brožiku v Pragi, unidan tudi v našem listu napovedane, so prišle ravnokar na svitlo. Pisank je 8 vrst, risank pa 4, katere vse so priredjene po znanih Grandauerjevih risanskih vzorih. Vse pisanke in risanke so jako lično izdelane, papir je v vseh prav lep. Po takem bodo dobro ugajale šolskim vajam ter so priporočila vredne.

Ozir po svetu.

O ruskih ženskih gimnazijah.

Iz Rusije. — η.

(Dalje.)

V Rusiji imamo tedaj kakor dve stranki tako tudi dve ideji odgoje ženske mladine, zakaj drugače ni mogoče imenovati ne tirjatev realistov ne tirjatev humanistov.

Realisti tirjajo specialnih šol uže iz mladih, otročjih nog, al take šole bi dajale ženskemu spôlu le enostransko omiko, ki je jako sposobna izbujati razne nizke strasti in po svoji pomanjkljivosti umstvenega razvitja zatirati blaga čuvstva in nrvnost; ženski spol bi se po taki omiki le oddaljeval od idealne popolnosti in pogreznil bi se v surovi materijalizem, kateri bi posameznim členom človeškega občestva le redko koristil, ako je mogoče tako korist imenovati „korist“, a občestvo bi pripeljal do propada. Ideja realistov tedaj niti ideja ni, ker nima nič občega s hrepenenjem po praktični popolnosti; realna ideja je le pogubna pomota.

Z druge strani so tirjatve ruskih humanistov blage po svoji ideji, ali nekako podobne so Platonovi idejalni državi, katere, kolikor nam zgodovina priča, do zdaj še noben narod ni mogel oživiti. Idejalnih šol do zdaj tudi še noben narod nima. Glavna zadača dobre šole ne more biti nikakoršna druga, razen nrvnega in umstvenega razvitja, kakoršno je v stanu priviti se praktičnemu življenju.

V ustavnih državah vlada tista stranka, katera je močnejša. V Rusiji pa ustave ni, ne resnične, ne lažnjive. Ruska vlada tedaj ni odvisna od strank v takem pomenu, v kakoršnem v ustavnih državah. Vendar napak bi bilo misliti, da v Rusiji na vlado ne vplivajo stranke, ali da vlada ne posluša želj naroda. To se godi v Rusiji ravno narobe. V ustavnih državah večkrat vlada umetna parlamentarna večina, — v Rusiji pa vlada zdaj, k naši veliki sreči, volja modrega vladarja, ki ne vidi nikakoršnega interesa v podpiranju ene stranke na škodo celega naroda, temuč vpeljuje v življenje tisto, kar praktično življenje naroda odobruje. Tako se objasnujejo vse velike reforme pod vlado sedanjega cesarja, in ena iz največjih njegovih reform je šolska reforma. V 25 letih carstvovanja sedanjega cesarja so se šole sploh dvanajstkrat pomnožile, in največi odstotek tega pomnoževanja spada na ženske šole. Pri reformi ženskih je vlada zaslišala specialiste kakor humanistične tako tudi realistične stranke, ter je skušala izpolniti terjatve obéh strank, kolikor je to mogoče brez škode za praktično življenje naroda. Tako so se osnovala „obščeobrazovateljnija ženskija gimnazija“, v katerih prejmljejo deklice v takih razmerah ženski ugodno odgojo, v ka-